

1. HINDAMISSTANDARD

Mööblirestauraator, tase 5

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamine (meetodid ja kriteeriumid)
3. Kutseeksami kodukord (hindamise korraldus)
4. Juhend hindajale

1. Üldinfo

1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse mööblirestauraatori eriala lõpetajate ja töömaailma mööblirestauraatorite kutseoskuste vastavust Mööblirestauraator, tase 5 kutsestandardis kehtestatud nõuetele.

1.2. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

1.3. Kutseõppeasutuse lõpetamisel toimuv hindamine viiakse läbi kutseõppeasutuses või praktikaettevõttes, töömaailma eksam selleks määratud ja kutsekomisjoni poolt kinnitatud kohas.

1.4. Töömaailma taotlejale kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel võidakse rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

1.5. Mööblirestauraator, tase 5 kutseksam on avalik, kui ei ole eelnevalt kokku lepitud teisiti.

1.6. Hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel. Muukeelse taotleja puhul on vajalik kutseandjat sellest eelnevalt vähemalt 14 kalendripäeva ette teavitada.

1.7. Eksami alguses tutvustatakse taotlejatele eksami käiku.

1.8. Hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tülles kehtiva isikut tõendava dokumendi: passi, juhiloa või ID-kaardi. Koolilõpetajalt dokumenti ei nõuta.

1.9. Eksami ajal on ruumis viibijatel keelatud eksami käiku segav käitumine. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda, et segaja ruumist lahkuks.

1.10. Hindamiskomisjon esitab hindamise tulemuste protokollil kutsekomisjonile 3 tööpäeva jooksul, otsuse kutse andmise või andmata jätmise kohta teeb kutsekomisjon (kutseeadus § 18 lg 2 p 6). Kutse taotlejal on õigus kutsekomisjoni otsus vaidlustada haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

2. Hindamismeetodid

1. Tööde mapp
2. Tööproovid;
3. Valmistatud ese(med) ja/või töövõtete demonstratsioon (videoesitlus);
4. Vestlus ja teoreetilised küsimused;

Tööde mapp sisaldab:

- Esikohal eksamil esitletava eseme või esemete sarja/komplekti restaureerimiskava (vt Mööblirestauraator, tase 5 hindamisstandardi Lisa 1. Soovituslik restaureerimiskava eksamil esitletavale esemele) koos tööjuhendi (vt kompetents B.3.3 Juhendamine ja nõustamine) ning teenuse arenduse ja hinnakalkulatsioonidega (vt kompetents B.3.2 Ettevõtlus);
- Lisana esitatakse täiendavalt viimase kahe aasta jooksul restaureeritud esemeid (parimad tööd), mis toetavad kohustuslike kompetentside tõendamist.
- Restaureerimiskava (vt Lisa 1) koostatakse iga tervikuna restaureeritud eseme kohta.

Mapi vormistamisnõuded:

- mapp vormistatakse elektroonselt;
- mapi kujundus ja formaat õppija vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega (vt. Mööblirestauraator, tase 5 lisa 1 Restaureerimiskava);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega (taustade ja fotomaterjali, jooniste ning tekstide omavaheline kooskõla);
- Esitletavat tööd vastavad töövisanditele ja tehnilistele kirjeldustele;
- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

Taotleja esitab tööde mapi hindamiskomisjonile tutvumiseks vähemalt 10 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist. Koolilõpetajate puhul kogutakse mapid kokku õppeasutuses ja esitatakse need hindamiskomisjonile korraga.

Tööproovid

Tööproovid on tehnikate näidised, mida ei ole võimalik näidata esitleaval esemel ega ka mapis toodud täiendavatel esemetel, kuid mis on vajalikud kohustuslike kompetentside tõendamiseks.

Tööproovid esitatakse hindamiskomisjonile eksamil ning nende arv sõltub tõendatavate kompetentside mahust ja sisust.

Tööproovid vormistatakse järgmiselt:

Kompetents B.3.4 Puitosade säilitamine ja taastamine – intarsia A4 mõõdus ning teine pool vineeritud, puidulõigete suurus ei ole määratud.

Kompetents B.3.5 Viimistluse säilitamine ja taastamine - A2 mõõdus kasevineeril, polükroomia ja kuldamise tööproovid profilliistul miinimumsuurusega 15 x 6 cm.

Kompetents B.3.6 Polstri säilitamine ja taastamine - kuni A2 mõõdus raamis.

Valmiseseme esitlus, vajadusel töövõtete kirjeldamine:

Taotleja esitleb koos restaureerimiskavaga restaureeritud eseme või esemete sarja/komplekti, millega tõendab valitud spetsialiseerumist. Ese(med) eksponeeritakse viisil, mis annab parima ülevaate selle (nende) kasutamisest. Taotleja esitab eseme(te) restaureerimise loo lühidalt, kasutades digitaalseid esitlusprogramme ning tuues esile olulised etapid:

- esemeni jõudmine, selle leidmine;
- eseme lugu, kui see on säilinud;
- eseme vanus, päritolu ja stiil;
- eseme valmistamisel algselt kasutatud materjalide määramine ja seisukorra hindamine;
- eelnevale analüüsile tuginedes põhjendatud restaureerimiskava koostamine;
- eseme restaureerimine lähtuvalt restaureerimiskavast;
- põhjendused töö käigus restaureerimiskavas tehtud muudatustele;
- restaureerimisteenuse hinnapakkumine ja hinna konkurentsivõime analüüs (enda turul positsioneerimine);
- oma teenuse müügiks sobiva ettevõtlusvormi valik ja selle põhjendus. OÜ, MTÜ, FIE, ettevõtluskonto;
- koostatud tööjuhend.

Vestlus:

Taotleja annab selgitusi sooritatud praktilise töö, sh oma teadmiste ja arusaamade kohta ning vastab esemete restaureerimisprotsessi, mapi, mööblirestauraatori kutse-eesitaja jm asjakohastele küsimustele. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal kirjeldada mõnda töövõtet.

Kutseeksamil hinnatakse järgmisi kompetentse:

Kutse mööblirestauraator, tase 5 taotlemisel tuleb tõendada üldoskused (B.2), kohustuslikud kompetentsid B.3.1 –B.3.3 ning spetsialiseerumisega seotud kompetents vastavalt valitud spetsialiseerumisele.

Kohustuslikud kompetentsid:

B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine

B.3.2 Ettevõtlus

B.3.3 Juhendamine ja nõustamine

Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:

B.3.4 Puitosade säilitamine ja taastamine

B.3.5 Viimistluse säilitamine ja taastamine

B.3.6 Polstri säilitamine ja taastamine

Hindamiskomisjoni ettepanek kutse andmise või mitteandmise kohta kujuneb kogu hindamisprotsessi läbimise järel.

2.2. Hindamiskriteeriumid

B.2 Üldoskused		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
1. järgib oma tegevuses eetikanõudeid (vt kutsestandardi lisa 1 Mööblirestauraatori kutse-eetika); hoiab ja säilitab kultuuripärandit; juhindub teadmistest mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost;	Järgib oma tegevuses käsitöölise ja mööblirestauraatorite eetikanõudeid (vt kutsestandardi lisa 1 Mööblirestauraatori kutse-eetika). Arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga	Mapp, eseme esitlus, vestlus
2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis valdkonna tehnoloogiliste eripäradega; annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi;	Säilitab, arendab ja annab edasi oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste eripäradega.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
3. tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, arvestades töötervishoiu, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid; kasutab isikukaitsevahendeid; järgib oma tööga seotud õigusakte;	Tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, arvestab töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reeglitega.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
4. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt ja säästlikult; jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest kinnipidamist;	Kasutab ressursse säästlikult, peab kinni kokkulepetest ja tähtaegadest.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
5. töötab tõhusalt meeskonnas; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; vastutab meeskonna ja kogu tööprotsessi eest.	Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas, järgib koostööks vajalikke reegleid. Vastutab meeskonna ja kogu tööprotsessi eest. Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama probleeme.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
6. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt kutsestandardi lisa 2 Digioskused);	Kasutab arvutit infootsinguks ja kommunikatsiooniks (e-kirjad, tutvustuskirjad, arved jm).	Mapp, eseme esitlus, vestlus
7. kasutab oma töös eesti keelt klientide ja kolleegidega suhtlemiseks vajalikul tasemel;	Suhtleb klientide ja kolleegidega eesti keeles.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
8. väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; on võimeline suhtluspartnerit aktiivselt ja kriitiliselt kuulama; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise, arvestades olukorda ja suhtlemispartnerit; tuleb	Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; on võimeline suhtluspartnerit aktiivselt ja kriitiliselt kuulama; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise, arvestades olukorda ja suhtlemispartnerit; tuleb	Vestlus

toime keerukates suhtlusolukordades; suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida, arvestab tagasisidega.	toime keerukates suhtlusolukordades; suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida, arvestab tagasisidega	
Kohustuslikud kompetentsid	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
1. <u>Eseme seisundi hindamine</u> : Annab hinnangu restaureeritavale esemele: hindab vaatlusel eseme stiili ja kunstiväärtust, eseme konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundit; tuvastab eseme valmistamisel kasutatud tehnikad ja materjalid; tuvastab eseme kahjustused visuaalselt ja manuaalselt; koostab koostöös kliendiga esialgse restaureerimiskava, nõustab teda teenuse valiku ja sisu osas.	Määrab restaureeritava eseme ajaloolise ja kunstilise väärtuse ning stiili, vajadusel teisi meistreid ja erialaspetsialiste kaasates. Hindab eset ja selle konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundit. Tuvastab restaureeritaval esemel selle valmistamisel kasutatud tehnikad ja materjalid. Tuvastab kahjustused visuaalselt ja manuaalselt ning dokumenteerib need. Nõustab klienti ja vajadusel suunab teda teenuse valiku ja sisu osas. Püstatab koostöös kliendiga restaureerimisülesande ning koostab esialgse restaureerimiskava.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
2. <u>Restaureerimisteenuse kujundamine</u> : koostab töökava, arvestades kõiki tööks vajalikke ressursse; koostab hinnapakumise. Annab hinnangu teiste meeskonnaliikmete kujundatud töökavale ja hinnapakumisele.	Koostab restaureeritava esemele töökava ning kalkulatsiooni, arvestades kõiki tööks vajalikke ressursse- Koostab hinnapakumise, vajadusel konsulteerib teiste meeskonnaliikmetega töökavade ja hinnapakumiste kujundamisel ning annab sellele hinnangu.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
3. <u>Materjali hankimine</u> : varub materjalid, leiab algupäraselt eseme valmistamiseks kasutatule sarnaseid puit-, viimistlus-, pehmendus- ja pealiskattematerjale ning furnituure; säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt; tagab nõuetekohaste materjalide olemasolu.	Varub eseme restaureerimistöödeks võimalusel algupäraselt kasutatud puit-, viimistlus-, pehmendus- ja pealiskattematerjale ning furnituure. Segab ise kokku vajalikud puhastus- ja viimistlusvahendid, peitsid, krundid, lakid, vahad, värvid, liimid või vajadusel ostab need poest ning põhjendab oma otsust. Taastab polstri algupäraselt, kasutades ajalooliselt sobivaid materjale ja töövõtteid. Kasutab stiililiselt sobivaid furnituure. Säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt; tagab nõuetekohaste materjalide olemasolu. Võimalusel varub/hangib vanu restaureerimiseks sobilikke materjale.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
4. <u>Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine</u> : tagab	Tagab tööolukorda arvestava ergonoomilise ja ohutu töökoha ning	Mapp, eseme esitlus, vestlus

<p>töölukorda arvestava ergonoomilise ja ohutu töökoha ning selle korrashoiu; valib välja tööks sobivad vahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad); kasutab sihipäraselt tiseritöö ja viimistlusega seotud tööriistu ja -seadmeid, järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid; kogub ja utiliseerib jäätmeid vastavalt nõuetele; kontrollib tööohutust seadmete ja vahendite ning töövõtete ja tehnikate õiget kasutamist, vastutab nende tagamise eest.</p>	<p>selle korrashoiu. Valib välja tööks sobivad vahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad). Kasutab tööriistu ja -seadmeid sihipäraselt, järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid. Kogub ja utiliseerib jäätmeid vastavalt nõuetele. Kontrollib tööohutust, seadmete ja vahendite ning töövõtete ja tehnikate õiget kasutamist, vastutab nende tagamise eest.</p>	
<p>5. <u>Töökorraldus:</u> teeb fotod ja dokumenteerib eseme kogu tööprotsessi vältel; korraldab töökoha ja valmistab ette töö-vahendid ning -materjalid; eemaldab olmemustuse (kuivpuhastus), arvestades eseme seisukorda; demonteerib ja monteeri eseme ja märgistab detailid heast restaureerimistavast lähtuvalt; suunab vajadusel mittepuidetailide restaureerimiseks/konserveerimiseks/rekonstrueerimiseks vastavatele erialaspetsialistidele; töötab vastavalt töökavale, vajadusel teeb sinna põhjendatud muudatusi.</p>	<p>Teeb fotod ja dokumenteerib eseme kogu restaureerimisprotsessi, alustades algse seisundi jäädvustamisest ja kirjeldamisest. Põhjendab selle käigus kõik esemel tehtud toimingud. Puuduvate detailide valmistamisel otsib analoogseid esemeid, analüüsib neid, põhjendab valikuid; eemaldab olmemustuse (kuivpuhastus), arvestades eseme seisukorda; demonteerib ja monteeri eseme vastavalt vajadusele ning märgistab detailid heast restaureerimistavast lähtuvalt. Meeskonnas töötades tagab tööprotsesside sujuva kulgemise. Suunab vajadusel osad või detailid restaureerimiseks/ konserveerimiseks /rekonstrueerimiseks vastavatele erialaspetsialistidele; töötab vastavalt töökavale, vajadusel teeb sinna põhjendatud muudatusi. Monteeri eseme tervikuks. Hindab restaureeritud eseme kvaliteeti ning eemaldab võimalikud pisivead.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>6. <u>Eseme ettevalmistamine transpordiks ja/või hoiustamiseks:</u> loob hoiustamiseks sobiva keskkonna, arvestades võimalike kahjustuste iseloomu; valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks; pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale; koostab juhiseid hoiustamiseks ja pakendamiseks; annab kliendile nõu esemete transpordiks ja hoiustamiseks.</p>	<p>Valmistab ette hoiustamiseks sobiva keskkonna, arvestades võimalike kahjustuste iseloomu; valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks, pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale; annab kliendile nõu esemete transpordiks ja hoiustamiseks. <u>Hoiustamis- ja hooldusjuhend esitatakse esitletava eseme restaureerimiskava juures.</u></p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>B.3.2 Ettevõtlus</p>		

Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
<p>1. <u>Ettevõtte tegevuse korraldamine:</u> hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; planeerib oma töö; teeb koostööd erinevate partneritega, sh võrgustikega, jälgides tegutsemise tõhusust; hoiab end kursis majanduses toimuvate muutustega ja konkurentide tegevusega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi.</p>	<p>Toob näited restaureerimis teenuse müügikanalitest, reklaamivõimalustest ja koostööpartneritest. Pakub välja oma restaureerimisteenuse müügiks sobiva ettevõtlusvormi, põhjendab valikut. Annab arusaadavaid juhiseid klientidele (teenuse tellijale) alltöövõtjatele, koostööpartneritele). Kirjeldab restaureerimisteenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Positsioneerib end turul, nimetab koostööpartnereid ja konkurente. Esitab restaureerimisteenuse hinnapakumise. Analüüsib hinna konkurentsivõimet.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>2. <u>Töötajate juhendamine:</u> Annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või koostööpartneritele ja praktikantidele; organiseerib ja kontrollib juhendatavate tööd, annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet, probleemide ilmne-misel pakub välja lahendusi.</p>	<p>Annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele, koostööpartneritele ja praktikantidele; organiseerib ja kontrollib juhendatavate tööd, vastutab restaureeritava eseme eest, annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet, probleemide ilmne-misel pakub välja lahendusi. <u>Kirjeldab tegevust vestlusel.</u></p>	<p>Vestlus</p>
<p>3. <u>Teenuse arendus:</u> Kujundab teenuse, lähtudes oma spetsialiseerumisest; leiab oma teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes kultuuripärandi säilitamise põhimõtetest; kujundab teenuse hinna; koostab esemele kasutus- ja hooldusjuhendi; analüüsib klientide tagasisidet.</p>	<p>Kujundab teenuse lähtuvalt oma spetsialiseerumisest. Analüüsib oma toote/teenuse hinna konkurentsivõimet ja klientide tagasisidet. <u>Koostab oma restaureeritud eseme hinnapakumise, esitab selle tööde mapis koos esitletava eseme restaureerimiskavaga .</u></p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>4. <u>Teenuste esitlus ning müük:</u> organiseerib oma teenuse esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm; kasutab enda ja oma teenuse reklaamimiseks erinevaid võimalusi; kasutab sidusvaldkondade ja rahvusvahelise koostöö võimalusi teenuse müügi edendamisel.</p>	<p>Kirjeldab oma teenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Toob näited oma teenuse müügikanalitest ja reklaamivõimalustest.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>B.3.3 Juhendamine ja nõustamine</p>		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
<p>1. <u>Nõustamine:</u> nõustab kliente ja koostööpartnereid ning kujundab teadmisi kultuuripärandi</p>	<p>Lähtuvalt restaureeritavast esemest nõustab klienti ja vajadusel suunab teda teenuse valiku ja sisu osas.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>

valdkonnas; koostab kliendile juhendid esemete transpordiks, kasutamiseks, hooldamiseks ja hoiustamiseks.	Lähtuvalt restaureeritavast esemest ja tellija soovist annab vajadusel nõu koostööpartnerile ja aitab leida töö teostamiseks sobiva lahenduse. <u>Koostab oma restaureeritud eseme hooldus- ja kasutusjuhendi, esitab selle tööde mapis koos esitletava eseme restaureerimiskava ja korrektselt vormistatud hinnapakkumisega.</u>	
2. <u>Juhendamine:</u> jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, demonstreerides ja lastes juhendataval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni; annab juhendatavale tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta; koostab tööjuhendeid.	Selgitab ja õpetab töövõtteid, tehnikaid. Jälgib juhendatava töötaja tegevust ja vajadusel suunab otsima erialaseid materjale ning looma tööks vajalikke kontakte. Korrigeerib ja õpetab ning annab tagasisidet. Koostab tööülesannete sooritamiseks restauraatoritele õppematerjale, skeeme ja tööjuhendeid. <u>Tööjuhend (võib olla mingi töövõtte või -etapi kohta) esitatakse mapis koos esitletava eseme restaureerimiskavaga.</u>	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid	Tõendatakse üks spetsialiseerumisega seotud kompetents	

B.3.4 Puitosade säilitamine ja taastamine

Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
1. <u>Puitosade parandamine:</u> leiab lahendused konstruktsiooniliste pingete (kõmmeldumine, kaardumine) eemaldamiseks; otsustab pisikahjustuste parandamise vajaduse ja mõttekuse; teeb puidu-parandused plommimine, vineerimine/spoonimine jm), kasutades sobivat puitu või spooni ning arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest, pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele; kasutab traditsioonilisi, tagasipööratavaid liime.	Leiab lahendused konstruktsiooniliste pingete (kõmmeldumine, kaardumine) eemaldamiseks. Osandab ja parandab erinevaid tappühendusi. Otsustab pisikahjustuste parandamise vajaduse ja mõttekuse. Teeb puiduparandused plommimine, vineerimine/spoonimine jm), kasutades sobivat puitu või spooni ning arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest ning pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele. Kasutab traditsioonilisi, tagasipööratavaid liime.	Mapp, tööproovid eseme esitlus, vestlus
2. <u>Puitosade asendamine, rekonstruktsioon:</u> visualiseerib eseme terviklahenduse ning leiab analooge puuduolevate osade asendamiseks; analoogide puudumisel leiab sobiva lahenduse, võtab eelnevalt taastatava osa mõõdud ja koostab eskiisi; valmistab ja asendab esemel	Visualiseerib eseme terviklahenduse, vajadusel konsulteerib teiste meistrite ja erialaspetsialistidega ning leiab restaureerimistöös sobiva lahenduse. Puuduolevate osade valmistamisel teeb valiku nelja võimaluse vahel: 1) jätab analoogi puudumisel asendamata; 2) kui konstruktsioon seda	Mapp, tööproovid, eseme esitlus, vestlus

<p>puuduolevad osad, arvestades näidiseid ja analooge, sümmeetriat ja proportsionaalsust, kasutades sobivaid, sh traditsioonilisi töövõtteid ning materjale.</p>	<p>vajab, asendab analoogi puudumisel vormiliselt sobiliku detailiga ning tagab selle osa eemaldatavuse; 3) analoogi olemasolul valmistab detaili, jättes selle viimistlemisel muust osast eristuma; 4) analoogi valmistamisel viimistleb selle sarnaselt ülejäänud esemega. Puuduoleva detaili valmistamisel kasutab traditsioonilisi materjale ja töövõtteid.</p>	
<p><u>3. Rekonstrueeritavate puitosade modelleerimine:</u> modelleerib nikerdus- ja treidetailid, kopeerides eseme loonud meistri käe- kirja ning pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele; vajadusel konsulteerib teiste erialaspetsialistidega nikerdus- ja treidetailide modelleerimiseks.</p>	<p>Modelleerib nikerdus- ja treidetailid jäljendades eseme loonud meistri käe- kirja ning pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele. Vajadusel konsulteerib teiste erialaspetsialistidega Valmistab ja parandab erinevaid puidulõikeid (madallõige, sügavlõige, asuurne lõige, poolskulptuurne lõige), valmistab erinevaid treidetaile, vineerib erinevaid pindasid ning koostab intarsiat. <u>Tööproovid esitatakse eksamil.</u></p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitus, vestlus</p>

B.3.5 Viimistluse säilitamine ja taastamine

Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
<p>1. <u>Viimistluse tuvastamine:</u> teeb kindlaks viimistlusel kasutatud materjalid ja tehnikad; teeb töölahustega testid ja/või sondaaži, lähtudes restaureerimistavatest, konsulteerib vajadusel eriala-spetsialistiga; hindab viimistluse kahjustuste hulka ning sellest tulenevalt valib rekonstrueerimise või restaureerimise.</p>	<p>Teeb kindlaks viimistlusel kasutatud materjalid ja tehnikad, mille restaureerimismetoodikad on välja töötatud: vahaviimistlus shellakviimistlus shellak -vahaviimistlus poolpoleer täispoleer aaderdus muldvärv õlivärv kuldamine polükroomia viimistluse puudumine</p> <p>Valib sondaaži tegemise koha nii, et hilisema viimistlemise juures jääb see puutumata. Teeb töölahustega testid ja/või sondaaži võimalikult vähe vana viimistlust kahjustades. Dokumenteerib terved ning taastamist vajavad osad lähtudes restaureerimistavatest. Otsustab edasise tegevuse: kas viimistlus restaureerida või rekonstrueerida. Konserveerimise vajaduse korral konsul-</p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitus, vestlus</p>

	<p>teerib ja teeb koostööd vastava eriala spetsialistiga. Kasutab traditsioonilisi viimistlusmaterjale, valib ja valmistab sobivad töölahused arvestades tagasipööratavusega.</p> <p>Viimistlusväliste tööde ilmnemisel konsulteerib ja teeb koostöö teiste spetsialistidega</p>	
<p><u>2. Viimistluse restaureerimine:</u> annab hinnangu kõikidele väärtuslikele kihtidele; leiab mooduse rekonstruktsiooni originaaliga kokku viia/ühtlustada; hindab võimalikku tehnilist teostust, valib meetodika viimistluse restaureerimiseks; vastavalt tuvastamise tulemustele koostab viimistluse tööplaani, vajadusel muudab/täiendab seda, pidades nõu spetsialistiga; valmistab sobivad töölahused; regenereerib olemasoleva viimistluskihi, kasutades traditsioonilisi viimistlusmaterjale, arvestades tagasipööratavusega; säilitab maksimaalselt olemasolevat restaureeritavat viimistlust, pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele; valdab ja kasutab viimistlustehnikaid: traditsiooniliste viimistlusvahenditega poleerimine, polükroomia restaureerimine, aaderdamine.</p>	<p>Annab hinnangu kõikidele väärtuslikele kihtidele. Valib meetodika viimistluse restaureerimiseks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ainsa, katva algse/ajaloolise viimistluskihi olemasolul puhastab ja värskendab pinna; 2) Mitme ajalooliselt väärtusliku viimistluskihi olemasolul puhastab ja värskendab pealmise viimistluskihi. <p>Restaureerib viimistluse kasutades traditsioonilisi viimistlusmaterjale ja arvestades tagasipööratavusega. Säilitab maksimaalselt restaureeritavat viimistlust, pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele. Valdab ja kasutab restaureerimise viimistlustehnikaid: traditsiooniliste viimistlusvahenditega poleerimine, aaderdamine.</p> <p><u>Tööproovid esitatakse eksamil</u></p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitus, vestlus</p>
<p><u>3. Viimistluse rekonstruktsioon:</u> olemasolu korral säilitab rekonstrueerimisel osakese originaalviimistlusest sondaaziaknaks, leiab mooduse rekonstruktsiooni originaaliga kokku viia/ühtlustada; teeb analoogide põhjal sobiva viimistluse, vajadusel konsulteerib erialaspetsialistiga; kasutab traditsioonilisi viimistlusmaterjale; valmistab lõpliku viimistluse; kasutab erinevaid tehnikaid (peitsimine, õlitamine, vahatamine, šellakviimistlus; lakkide poleerimine, aaderdamine teiste erialaspetsialistiga konsulteerides).</p>	<p>Vana viimistluse fragmentide olemasolul säilitab selle sondaaziaknas. Sondaaziakna olemasolul säilitab selle täielikult.</p> <p>Valib meetodika viimistluse rekonstrueerimiseks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kui algsest viimistluskihist on säilinud mingi osa, taastab ülejäänud viimistluse selle järgi. 2) Algse viimistluskihi täieliku puudumise puhul taastab selle analoogide järgi. <p>Kasutab ajaloolisi tehnikaid: vahaviimistlus šellakviimistlus šellak -vahaviimistlus poolpoleer täispoleer aaderdus muldvärv õlivärv kuldamine polükroomia</p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitus, vestlus</p>

	Tööproovid esitatakse eksamil	
B.3.6 Polstri säilitamine ja taastamine		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
<p>1. Polstri osandamine: dokumenteerib (sh fotografeerib) originaalmaterjalid, tehnikad, mõõdud jm kogu osandamise vältel; hindab osandamise mahtu, säilitamiseks maksimaalselt originaali; hindab polstri originaalsust, otsustab selle säilitamise vajaduse restaureerimisel; osandab polstri kahjustunud detailid, pöörates tähelepanu vigastuste mittetekitamisele; vajadusel konsulteerib erialaspetsialistidega teiste materjalide põhiselt; säilitab protsessi vältel polstri kihtide järjestuse; otsustab puidutööde vajalikkuse.</p>	<p>Dokumenteerib ja märgistab osad, mõõdistab polstri enne eemaldamist. Osandab polstri, pöörates tähelepanu vigastuste mittetekitamisele. Säilitab protsessi vältel polstri kihtide järjestuse tööprotsessi dokumenteerides. Tuvastab polstri ajaloolise ülesehituse, kihid ja kangad või nende puudumise, tuvastab erinevates punutud tehnikates valmistatud pinnad. Otsustab polstri säilitamise vajaduse restaureerimisel. Vajadusel kaasab materjalide või tehnikate põhiselt teisi erialaspetsialiste. Koostab tuvasutamise tulemusel edasise töökava polstri restaureerimiseks ja/või rekonstrueerimiseks. Varub polstritööks sobivad materjalid ning säilitab neid nõuetele vastavalt.</p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>2. <u>Polstri restaureerimine ja/või rekonstrueerimine:</u> restaureerib/rekonstrueerib erinevad polstrid ja punutud pinnad traditsioonitruult, kasutades traditsioonilisi materjale ning arvestades esialgse eseme konstruktsiooni ja stiili, pöörates tähelepanu vigastuste mittetekitamisele; vajadusel konsulteerib erialaspetsialistidega teiste materjalide ja konstruktsiooni põhiselt.</p>	<p>Rekonstrueerib/restaureerib järgnevaid polstreid: -köva -poolpehme -seotavad vedrupolstrid (alates viis vedru) - polsterdamise eritehnikad: heftimine, vedrupolstriga padjad, punutud pinnad (nt rotang) Polstri rekonstrueerimisel pöörab tähelepanu lisavigastuste mittetekitamisele. <u>Tööproovid esitatakse eksamil.</u></p>	<p>Mapp, tööproovid, eseme esitlus, vestlus</p>

3. Juhend hindajale

1. Enne hindamist tutvuge:

- 1) Mööblirestauraator, tase 5 kutsestandardiga,
- 2) kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõtetelega,
- 3) Käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
- 4) hindamise üldise informatsiooniga,
- 5) hindamiskriteeriumidega,
- 6) hindamismeetoditega,
- 7) hindamisülesannetega,
- 8) hindamise korraldusega,
- 9) hindamisel kasutatavate vormidega.

2. Hindamise ajal:

- 1) jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- 2) hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi,
- 3) täitke iga taotleja kohta personaalse hindamisvorm,
- 4) esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- 5) vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

3. Hindamise järel:

- 1) vormistage hindamistulemused,
- 2) andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- 3) edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.

Lisa 1 Mööblirestauraator, tase 5 hindamisstandardile

SOOVITUSLIK RESTAUREERIMISKAVA ESITLETAVALE ESEMELE

1. Legend;
2. Objekti kirjeldus ja fotod enne restaureerimist;
3. Dateering ja stiilmääratlus;
4. Olemasolul kirjeldada koolkond, autor, töökoda ning säilitatavad märgistused, signatuur, muud kultuuriväärtust omavad pealdised;
5. Andmed varasemate restaureerimiste ja ümberehitamiste kohta;
6. Restaureerimisülesanne;
7. Materjal;
8. Tehnikad;
9. Mõõdud;
10. **Eseme kirjeldus ja seisund:**

	Kirjeldus	Seisund
Puit		
Konstruksioon		
Viimistlus		
Polster		
Panused		

11. Restaureerimiskava

	Töö	Tundide arv	Hind	Materjalid ja vahendid	Kogus	Hind
Puidutöö						
Viimistlus						
Polster						
Kokku						

2. Tegelik töö käik (juhul, kui erineb restaureerimiskavast)

	Töö	Tundide arv	hind	Materjalid ja vahendid	kogus	hind
--	-----	-------------	------	------------------------	-------	------

Puidutöö						
Viimistlus						
Polster						
Kokku						

13. Restaureerimiskavas tehtud muudatused, nende põhjendus ja analüüs;

14. Kokkuvõte, fotod restaureeritud esemest;

15. Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks.

Lisa 2 Hindamistabel (puitosade säilitamine ja taastamine)

Taotleja nimi

Hinnatav kompetents	Tõendamise viis	Ese(med) Tõendatud/ mitte	Tööde mapp Tõendatud/ mitte	Vestlus Tõendatud/ mitte	Märkused/Põhjendused/ Vestlusel esitatavad küsimused
B.2 Üldoskused	Eetika, pärand ja ajalugu				
	Kutseoskuste säilitamine ja arendamine				
	Vastutustundlik tegutsemine				
	Ressursside planeerimine ja kasutamine				
	Meeskonnatöö				
	Digioskused				
B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine	Eseme seisundi hindamine				
	Restaureerimis teenuse kujundamine				
	Materjalide hankimine				
	Töökoha korraldamine				
	Töökorraldus				
	Eseme ettevalmistamine transpordiks				
B.3.4 Puitosade säilitamine ja taastamine	Puitosade parandamine				
	Puitosade asendamine, rekonstruktsioon				
	Rekonstrueeritavate				

	puitosade modelleeri- mine				
B.3.2 Ettevõtlus	Ettevõtte tegevuse korraldamine				
	Töötajate juhendamine				
	Teenuse arendus				
	Teenuste esitlus ja müük				
B.3.3 Juhendamin e ja nõustamine	Nõustamine				
	Juhendamine				

Lisa 3 Hindamistabel (viimistluse säilitamine ja taastamine)

Taotleja nimi

Hinnatav kompetents	Töendamise viis	Ese(med) Tõendatud/ mitte	Tööde mapp Tõendatud/ mitte	Vestlus Tõendatud/ mitte	Märkused/Põhjendused/ Vestlusel esitatavad küsimused
B.2 Üldoskused	Eetika, pärand ja ajalugu				
	Kutse- oskuste säilitamine ja arendamine				
	Vastutustundlik tegutsemine				
	Ressursside planeerimine ja kasutamine				
	Meeskonnatöö				
	Digioskused				
B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine	Eseme seisundi hindamine				
	Restaureerimise kujundamine				
	Materjalide hankimine				
	Töökoha korraldamine				
	Töö- korraldus				
	Eseme ette- valmistamine transpordiks				

B.3.5 Viimistluse säilitamine ja taastamine	Viimistluse tuvastamine				
	Viimistluse restaureeri- mine				
	Viimistluse rekonstruk- sioon				
B.3.2 Ettevõtlus	Ettevõtte tegevuse korralda- mine				
	Töötajate juhendamine				
	Teenuse arendus				
	Teenuste esitlus ja müük				
B.3.3 Juhenda- mine ja nõustamine	Nõustamine				
	Juhenda- mine				

Lisa 4 Hindamistabel (polstri säilitamine ja taastamine)

Taotleja nimi

Hinnatav kompetents	Tõendamise viis	Ese(med) Tõendatud/ mitte	Tööde mapp Tõendatud/ mitte	Vestlus Tõendatud/ mitte	Märkused/Põhjendused/ Vestlusel esitatavad küsimused
B.2 Üldoskused	Eetika, pärand ja ajalugu				
	Kutseoskuste säilitamine ja arendamine				
	Vastutus-tundlik tegutsemine				
	Ressursside planeerimine ja kasutamine				
	Meeskonnatöö				
	Digioskused				
B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine	Eseme seisundi hindamine				
	Restaureerimisteenuse kujundamine				
	Materjalide hankimine				
	Töökoha korraldamine				
	Töökorraldus				
	Eseme ettevalmistamine transpordiks				
B.3.6 Polstri säilitamine ja taastamine	Polstri osandamine				
	Polstri restaureerimine/ rekonstrueeri				

	mine				
B.3.2 Ettevõtlus	Ettevõtte tegevuse korraldamine				
	Töötajate juhendamine				
	Teenuse arendus				
	Teenuste esitlus ja müük				
B.3.3 Juhendami ne ja nõustamine	Nõustamine				
	Juhendamine				